

Pappen en nathouden bestuurders

21 september 2003 – Hans Jager

Eindelijk was het dan zover. Na een storm van kritiek kondigde Henny de Ruiters zijn vertrek aan als president-commissaris bij Ahold. Een onvermijdelijk “mea culpa” van de oud Shell bestuurder, hetgeen nog eens duidelijk maakt dat een ervaren manager niet per definitie een kundig toezichthouder is. De bekendste representant van het typisch Nederlandse old boys network verklaarde in een zeldzaam interview met het blad *Elan* in 2001: “Ik kan heel goed een luikje dichtdoen. Dan sluit ik me af voor de problemen (...) en richt ik me op een ander commissariaat.” De aandeelhouders van Aegon, Heineken, Shell, Univar en Wolters Kluwer zijn gewaarschuwd...

Het falende toezicht bij Ahold is overigens geen op zich zelfstaand bedrijfsongeval. Als interim topman van Corus slaagde hij er niet in om effectief puin te ruimen en de Brits - Nederlandse cultuurverschillen te overbruggen. De Ruiters verleende als commissaris bij Pakhoed toestemming voor de mislukte fusie met Van Ommeren. Erger nog was het echee bij Wolters Kluwer waar De Ruiters nog steeds president-commissaris is. De machtsstrijd waarbij Caspar van Kempen het veld moest ruimen signaleerde hij te laat. Daarnaast is De Ruiters eindverantwoordelijk voor de aanstelling van Rob Pieterse, een grijze muis met een communicatieprobleem.

Henny de Ruiters staat model voor een ouderwetse regentenstijl, veel vrijheid voor de raad van bestuur en tegelijkertijd bot en ongeïnteresseerd jegens aandeelhouders. Pappen en nathouden in het belang van de eigen positie. Het is te hopen dat zijn gedwongen vertrek bij Ahold leidt tot een cultuuromslag. Uiteindelijk zijn de aandeelhouders de baas en niemand anders! Dat besef begint nu ook langzaam bij Vendex/KBB door te dringen. Onder druk van een Amerikaanse grootaandeelhouder wordt eindelijk ingegrepen bij V&D. Het is echter de vraag het tij nog gekeerd kan worden. Vroom & Dreesmann staat voor oubolligheid, een onsamenvattend assortiment en winkels met een Oost Europa uitstraling.

Topman Ed Hamming blijft gewoon op het directiepluche zitten terwijl hij ruim drie jaar de problemen voor zich uit heeft geschoven. Het vorige management van V&D krijgt de schuld. “Ik heb hun kwaliteiten overschat”, aldus Hamming. De bestuursvoorzitter is kennelijk de mening toegedaan dat zijn rol alleen bestaat uit toezicht houden. Als het misgaat dat ligt dat vervolgens aan het uitvoerende management. De beste man acteert als een commissaris, een mislukte commissaris om precies te zijn. En zo is de cirkel weer rond. Het Nederlandse bedrijfsleven zou een dienst worden bewezen als Ed Hamming (55) met vervroegd pensioen gaat. Voor veel werknemers is dat straks niet meer weggelegd.